

Міністерство освіти і науки України
Відділ освіти та молоді Котелевської селищної ради
Полтавського району Полтавської області
Котелевський опорний заклад
загальної середньої освіти №4 I-III ступенів

ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ
ЯК ОДНА З ДІЄВИХ ФОРМ
ЗДОБУТТЯ ОСВІТИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Правдюк Ольга Миколаївна,
учитель географії, спеціаліст
вищої категорії, учитель – методист

Котельва - 2022

Анотація

Основне завдання, яке сьогодні постає перед кожним учителем, є формування сучасної людини з необхідними знаннями та компетентностями, що допоможуть комфортно існувати в глобалізованому світі. Потрібні навички життєзабезпечення, здатності до саморозвитку й самонавчання в умовах глобальних змін і викликів. Пандемія коронавірусу зробила ці потреби ще актуальнішими. Варто також урахувати те, що для успішної реальної діяльності сьогодні недостатньо знань і умінь, необхідні ще віра в себе, свої сили, здатність ухвалювати рішення. Вимушений перехід на дистанційну форму навчання в окремі періоди загострення захворюваності показав, що таке навчання має свої позитивні результати. Життєві ситуації виникають різні: як для великих груп населення, так і для окремої дитини. Тому дистанційне навчання сьогодні не дозволило розвинути інтелектуальній кризі, а також посприяло саморозвитку, самостійності здобувачів освіти.

Даний методичний посібник допоможе вчителям географії при організації дистанційного навчання. Я прагну використовувати найоптимальніші продуктивні методи і прийоми на уроках, щоб довести, що дистанційне навчання може бути цікавим, різноманітним, результативним при вивченні курсу географії від 6 до 11 класу.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ЯК ОДНА З ДІЄВИХ ФОРМ ЗДОБУТТЯ ОСВІТИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	6
1.1. Поняття дистанційного навчання.....	6
1.2. Головні риси дистанційного навчання та його відмінність від онлайн- освіти.....	6
1.3. Вивчення переваг і недоліків дистанційної форми навчання.....	7
1.4. Рекомендації учителю щодо організації дистанційного навчання...8	
РОЗДІЛ 2. МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ УРОКІВ ГЕОГРАФІЇ ПРИ ДИСТАНЦІЙНІЙ ФОРМІ НАВЧАННЯ.....	11
2.1. План – конспекти циклу уроків по темі «Рельєф, тектонічна та геологічна будова, мінеральні ресурси України» (8 клас).....	11
2.2. План – конспект уроку по темі «Атмосферний тиск» (6 клас).....	31
2.3. План – конспект уроку по темі «Природа Австралії (7 клас).....	33
2.4. План – конспект уроку по темі « Харчова промисловість світу й України» (9клас).....	35
2.5. План – конспект уроку по темі « Підсумкові тести по темі «Європа» (10 клас).....	38
2.6. План – конспект уроку по темі «Літосфера. Процеси в надрах і на поверхні Землі. Рельєф» (11клас).....	40
ВИСНОВКИ.....	42
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	43

ВСТУП

Поняття «Дистанційне навчання» ввійшло в наше життя майже 2 роки тому. Воно не просто ввійшло, воно звалилося нам на голову. Ми, вчителі, не мали про нього ані найменшого уявлення, та країна пішла на карантин, необхідно було закінчувати навчальний рік. Нам довели до відома, що дітей треба навчати дистанційно. Деякі демократичні директори чесно сказали, що вони і самі не знають, як це робити, але робити треба, то будемо вчитися разом. Вчителі – то особлива частина трудових ресурсів. В суспільстві існує думка, що вони повинні вміти все і робити все, не зважаючи на недостатню матеріальну, науково - методичну базу або їх повну відсутність. І ми дійсно навчаємо дітей, даємо в більшості випадків якісну освіту, не зважаючи ні на що. Так сталося і в цей раз. Ми вчилися на ходу. І зараз уже можемо робити певні висновки, підводити підсумки своєї праці, ділитися набутим досвідом.

Великі зміни в суспільстві, розвиток науки, техніки й виробництва, поглиблення інформатизації об'єктивно потребують змін у всіх сферах життя, у тому числі й в освіті. Метою базової загальної середньої освіти є розвиток та соціалізація учня, формування його національної самосвідомості, загальної культури, світоглядних орієнтирів, екологічного стилю мислення і поведінки, творчих здібностей, дослідницьких навичок, навичок життєзабезпечення, здатності до саморозвитку й самонавчання в умовах глобальних змін і викликів. Варто також ураховувати те, що для успішної реальної діяльності сьогодні недостатньо знань і умінь, необхідні ще віра в себе, свої сили, здатність ухвалювати рішення. Жити й працювати в колективі й зосереджувати свої зусилля на конкретних завданнях, виявляти проблему, вести самостійний чи спільний пошук способів її розв'язання, брати на себе відповідальність за результати дій і вчинків.

Досягти цієї мети шляхом використання лише традиційних форм та методів організації навчальної діяльності неможливо. Вирішенню цієї проблеми сприятиме впровадження у навчально – виховний процес дистанційних методів навчання. Карантин і вимушений перехід на дистанційне навчання повинні зіграти свою позитивну роль. Адже при традиційному навчанні вчитель є найбільш активним працівником на уроці: розкаже, покаже, а коли і станцює, і заспіває, і фокус продемонструє. Учні, перебуваючи в класі, хочуть чи не хочуть, але щось почують, можливо, щось в голові й залишиться. Не один раз чула я цю думку з вуст противників «дистанційки». Але таким чином ми ніколи не навчимо дітей самостійності та відповідальності, чого вимагає життя і сучасність.

В класі велику роль грає слухняність учня; учитель направляє, підказує, координує. З боку учнів дистанційне навчання потребує інших навичок — не слухняності, а самоорганізації. Роль учителя – координатора нікуди не дівається, навпаки, вона максимально посилюється. Але це відбувається на відстані, тому можливостей для розвитку самостійності дуже багато.

Саме тому вчителю слід усвідомити необхідність застосування у своїй роботі таких форм і методів, які б збуджували інтерес, творчість учнів, створювали б атмосферу емоційного піднесення. І обов'язково – віру дитини в свої сили і можливості. Як говорив Конфуцій, «до знань ведуть три шляхи: шлях міркувань – цей шлях найблагородніший, шлях наслідування – цей найлегший, шлях досвіду – цей шлях найтяжчий» .

Мета роботи – аналіз дистанційної форми навчання в курсі географії.

Для досягнення мети поставлено ряд завдань:

- вивчення позитивних і негативних рис дистанційної форми навчання;
- аналіз методик використання дистанційних форм навчання на уроках географії;
- побудова висновків за результатами дослідження.

Особистий внесок: наведено приклади уроків, які були розроблені особисто. Використані в своїй практиці, отримали схвалення учнів.

РОЗДІЛ 1. ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ЯК ОДНА З ДІЄВИХ ФОРМ ЗДОБУТТЯ ОСВІТИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

1.1. Поняття дистанційного навчання

В західних країнах ця форма навчання з'явилася вже досить давно. Вона має велику популярність в першу чергу серед студентів вищих навчальних закладів через її економічні показники і навчальну ефективність. Дистанційну форму навчання ще називають "освітою протягом усього життя" через те, що більшість тих, хто навчається, - дорослі люди. Багато хто з них вже має вищу освіту, проте через необхідність підвищення кваліфікації або розширення сфери діяльності у багатьох виникає потреба швидко і якісно засвоїти нові знання і набути навички роботи. В цьому випадку оптимальною формою може стати дистанційне навчання. На сьогоднішній день по причині поширення пандемії коронавірусу ця форма навчання поширилася і в школі.

Вікіпедія дає таке визначення дистанційного навчання: Дистанційне навчання — сукупність інформаційних технологій та методик викладання, які передбачають здобуття освіти без фізичної присутності здобувачів у навчальному закладі. Дистанційне навчання відрізняється від заочного навчання в першу чергу використанням синхронного режиму — при якому здобувачі освіти працюють разом із педагогічним персоналом закладу наживо, використовуючи засоби та технічні рішення зв'язку в реальному часі, дотримуючись розкладу занять, встановленого закладом.

1.2. Головні риси дистанційного навчання та його відмінність

від онлайн - освіти

- інтерактивна взаємодія у процесі навчання між учителем та учнем;
- виділення часу для самостійного освоєння матеріалу;
- консультаційний супровід учителем учня у процесі навчання.

Досить часто освітяни плутають поняття «онлайн-освіта» та «дистанційна освіта». Онлайн-Університет Народу у США та платформа Applied educational systems, яка займається програмами для цифрового навчання, звертають увагу на такі відмінності між ними:

1. Мета

Онлайн – навчання можуть використовувати як додатковий інструмент для проведення уроків, наприклад, щоб проводити уроки іноземної мови з носіями інших країн. Або ж показувати експерименти онлайн.

Дистанційне навчання – окремих та самодостатній підхід до навчання. Який не є та не може бути заміною традиційного навчання. Натомість

це один із його типів, за якого можуть використовувати онлайн – технології.

2. Розташування

Онлайн-навчання можуть застосовувати й у звичайних очних класах: інструменти онлайн-освіти впроваджують і до традиційної освіти. А дистанційне навчання є повністю позакласним і асинхронним (взаємодія між учнями та викладачами відбувається з затримкою у часі).

3. Взаємодія.

Онлайн-навчання передбачає пряму взаємодію між учнем та вчителем, учнем та іншими учнями під час занять (уроки проводяться у прямому ефірі).

Дистанційне навчання може взагалі усувати взаємодію учнів і викладачів та \ або зводить її до мінімуму.

4. Установи.

Дистанційне навчання відбувається в межах певної освітньої установи. Онлайн-навчання може проводитися й у форматі проходження курсів на освітніх платформах.

В Україні онлайн-навчання дублює та певною мірою наслідує очне — говорить у коментарі для «Української правди» засновниця альтернативної школи «БеркоШко» Валентина Мержиєвська. Тобто шкільні уроки просто перевели в онлайн-мережу, натомість дистанційна освіта вимагає зовсім інших підходів до організації освітнього процесу.

1.3. Вивчення переваг і недоліків дистанційної форми навчання

Дистанційна освіта має як багато переваг, так і багато недоліків.

Переваги:

1. Використання різноманітних методів донесення навчальної інформації до здобувачів освіти. Особливо позитивно відчувається цей момент, якщо кабінет географії не має сучасного технічного обладнання.
2. Надання і здобуття освітніх послуг в комфортних умовах.
3. Збережені нерви вчителів.
4. Здійснюється довічна мрія дітей подовш поспати.
5. Більш зручне використання інтерактивних технологій.
6. Можна краще використовувати принцип наочності.
7. Економічна ефективність.
8. Економія часу на дорогу.
9. Дозволяє більш легко залучати у навчальний процес фізично віддалених експертів, фахівців або замінив викладачів.

10. Більші можливості контролю якості навчання, які передбачають проведення дискусій, чатів, використання самоконтролю.
11. Відсутність психологічних бар'єрів;
12. Прозорі географічні кордони для отримання освіти.
13. Можливість розподіляти час, виконувати завдання, коли це зручно.
14. Навчальний процес можуть контролювати батьки, рідні.
15. Необмежене використання електронних ресурсів.
16. Робота з комп'ютером є звичною, діти тут як «риба у воді».
17. Дистанційна освіта може дати змогу навчатися дітям, які живуть далеко від школи або ж через стан здоров'я не можуть долучитися до звичайного освітнього процесу.

Недоліки:

1. Потреба у надійному технічному оснащенні.
2. Переформатування окремих навчальних тем.
3. Покращення методичного забезпечення.
4. Перенавчання викладацького складу, який повинен отримати нові знаннями та навички педагогічної майстерності, щоб працювати у дистанційному режимі за умов недостатньої чи відсутньої візуальної, емоційної та психологічної комунікації із учасниками навчального процесу.
5. Підготовка завдання потребує часу і зусиль, якщо не обмежуватися банальним «опрацювати параграф 15».
6. Багато часу іде на перевірку завдань.
7. Незвичні умови роботи для учителя, певний психологічний дискомфорт.
8. Недостатній контроль над засвоєнням учнями одержуваних знань.
9. "Комп'ютерна" невідповідність значної частини учителів.
10. Щоб вчитися на відстані, необхідно мати сильну мотивацію і самоорганізацію, бо дистанційне навчання – це передусім самоосвіта. Для когось це є перевагою, а для когось – недоліком, все залежить від людини та її характеру, темпераменту, психотипу.
11. Додаткове навантаження на більшу частину батьків.
12. Велику кількість часу здобувачі освіти проводять біля комп'ютера, що негативно відбивається на здоров'ї.

1.4. Рекомендації учителю щодо організації дистанційного навчання

Використання дистанційного навчання потребує перебудови освітніх підходів і з боку вчителя, і з боку учнів. Щоб цей вид навчання був дійсно продуктивним, треба дотримуватися деяких рекомендацій.

1. Врахування віку дитини. Що менші за віком учні — то складніше їм навчатися самостійно. Постпандемічне дослідження, яке проводили

в Італії, засвідчило, що найменш організовані дистанційні уроки саме в наймолодших школярів. Вони не могли концентруватися на завданнях понад 20 хвилин і щодесять хвилин потребували перерви.

А в учнів 10–12 років рівень відповідальності зростає, тому й ефективність дистанційного навчання серед них — вища.

2. Самомотивація. Необхідно прикладати значні зусилля, щоб процес навчання був цікавим. Замість пасивних «лекційних» уроків варто користуватися активними інструментами, як-от квести, вікторини, дослідження, ігри й челенджі.
3. Важливий момент – мета навчання. Дитина має розуміти, куди вона прямує та навіщо це їй потрібно.
4. Соціалізація дитини. За результатами опитування серед дітей це те, чого найбільше не вистачає на «дистанційці». Важливо підтримувати соціалізацію дитини, давати їй можливість обговорювати завдання з однолітками, спілкуватися чи просто гратися. Це можна робити як у форматі онлайн-чатів, так і влаштовуючи позашкільні очні секції.
5. Наступна рекомендація – для батьків. У місці, де навчається дитина, має бути влаштовано особливий освітній простір, де їй буде комфортно перебувати й ніщо не відволікатиме.
6. Час навчання. Існує поняття «статична втома» під час навчання за комп'ютером: через деякий час онлайн-роботи втомлюються очі, погіршується увага. Санітарний регламент України дає такі рекомендації щодо тривалості онлайн-занять:
 - для учнів 1 класів — не більше ніж 10 хвилин;
 - для учнів 2–4 класів — не більше ніж 15 хвилин;
 - для учнів 5–7 класів — не більше ніж 20 хвилин;
 - для учнів 8–9 класів — 20–25 хвилин.
7. Перерви. Учителю не можна забуватися після відповідного проміжку часу робити перерви, проводити руханки або нагадувати дітям про це, пропонувати зробити якісь активні дії.
8. Також учителю необхідно розраховувати час, що учень витратить на виконання завдання, щоб не порушувати рекомендації санітарного регламенту.
9. Пояснювати матеріал потрібно максимально доступно і систематизовано: варто пам'ятати, що наодинці діти опановують матеріал зазвичай довше, аніж під керівництвом вчителя.
10. Оформлення завдання. Велика справа – зацікавити дитину з першого погляду на завдання, тобто візуально. Смайлик, побажання, легкий гумор піднімуть настрій і викличуть бажання виконати все, що ви прописали.
11. Бажано залучати різні формати навчання одночасно: наприклад, запропонуйте дітям кілька варіантів виконання домашнього завдання.

12.Важливо тримати зворотний зв'язок: так можна зрозуміти, які формати учням подобаються і є ефективними, а які, навпаки, зменшують бажання навчатися.

РОЗДІЛ 2. МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ УРОКІВ ГЕОГРАФІЇ ПРИ ДИСТАНЦІЙНІЙ ФОРМІ НАВЧАННЯ

2.1. План – конспекти циклу уроків по темі «Рельєф, тектонічна та геологічна будова, мінеральні ресурси України» (8 клас)

Урок №1

Тема: Рельєф України

Очікувані результати.

Знаннєвий компонент: називати форми земної поверхні, їх суттєві ознаки.

Діяльнісний компонент: знаходити і показувати на картах різного масштабу низовини, височини і гори України. Позначати на контурній карті назви форм рельєфу України.

Ціннісний компонент: оцінювати вплив рельєфу на життя людей.

Тип уроку: урок формування нових знань.

Я знаю, що Земля
нерівна, хоч на суші, хоч
на дні океану. А яка вона
в Україні?

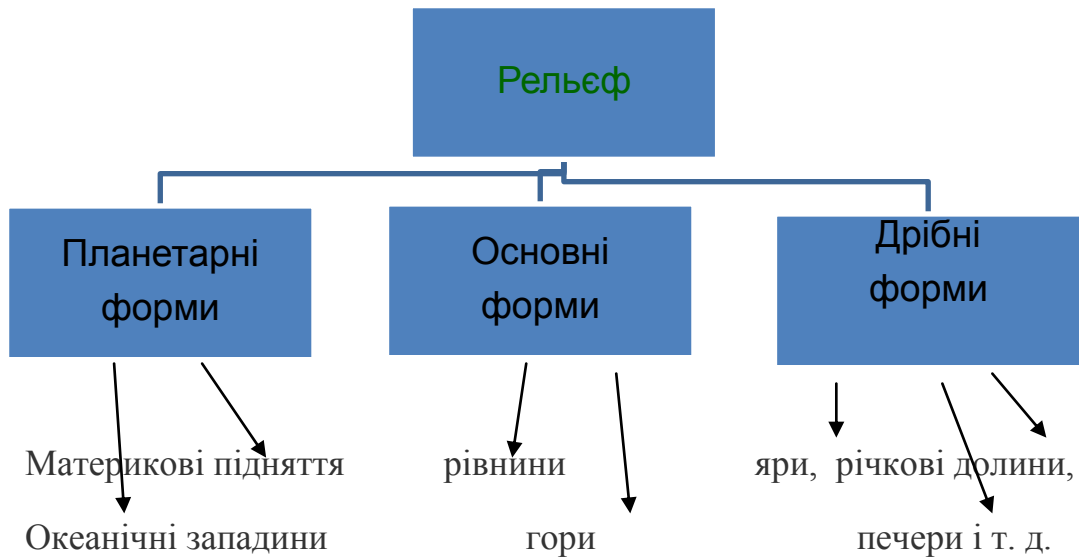

Пар. 12.

Виділено жовтим – правила, які необхідно записати та вивчити.

Виділено синім – дайте письмові відповіді на питання.

1. Що таке рельєф?

Україна: рівнини – 95‰ (Низовини – 70‰ , Височини - 25‰)

Гори - 5‰

2. Замалюйте схему, запишіть проценти.

3. Ст.. 63 – 64. Якого виду рівнин немає в Україні?

4. Найвища точка Укр. Карпат. З яких частин вони складаються?

5. Замалюйте.

6. Найвища точка Кримських гір. З яких частин вони складаються? **Замалюйте схематично.**

Кримські гори

7. У межах яких основних форм рельєфу розташована наша область і наш населений пункт?
8. На контурні карти нанесіть форми рельєфу України

Рельєф України

Рівнина: Східно-Європейська (весь Україна без гір. На ній всі низовини і височини, що перераховані нижче)

Низовини: Поліська, Придніпровська, Полтавська рівнина, Причорноморська, Закарпатська, Північнокримська .

Височини: Подільська (г. Камула-471 м., Кременецькі гори, Гологори, Опілля, Розточчя,

Товтри(Медобори), Вороняки), Словечансько-Овручський кряж.

Волинська (Мізоцький кряж-342 м.), Хотинська (г. Берда-515 м.),

Придніпровська (Канівські гори), Приазовська (г. Бельмак-Могила-324м.),

Середньоруська, Донецька (Донецький кряж, г. Могила-Мечетна-367 м.),

Гори: Українські Карпати, Говерла-2061 м

Кримські гори, г. Роман-Кош-1545м

Ви зробили великий об'єм роботи. Заслужуєте на відпочинок.

Урок №2

Тема: Геологічна будова України

Очікувані результати.

Знаннєвий компонент: дає визначення, що таке «**геологія**». Називає геологічні ери.

Діяльнісний компонент: знаходити і показувати на картах райони поширення Дніпровського зледеніння в Україні. Розуміти, як визначається геологічний час.

Ціннісний компонент: оцінювати вплив зледеніння на природу України, на розвиток с\г.

Тип уроку: урок формування нових знань

Як дізнатися про вік гірських порід, якими утворені надра України? Якими були природні умови нашої країни в давнину? Зараз виконаю завдання і ...

Геологічний вік Землі – 4,5млрд років. За цей час Земля набула сучасного вигляду.

Геологічний час визначає вік гірських порід і мінералів. Яким чином - про це я прочитаю на ст..70 або знайду інформацію в Інтернеті.

Використовуючи пар 14 і перший форзац підручника(геохронологічна таблиця), дайте відповіді на питання:

1. Що вивчає геологія?
2. На які ери і періоди поділяють історію Землі? Які епохи горотворення їм відповідають?
3. Яка територія України складена найдавнішими гірськими породами?
4. В які періоди територія України опускалася і була покрита морем?
5. В який період утворилося кам'яне вугілля? Нафта і газ?

6. Коли утворилися Карпати і Кримські гори? Які гори трішки старіші?(ст. 73)

7. Антропогенний період – самий сучасний (останні 1,8 млн років). Під час нього відбувалися періодичні похолодання, що супроводжувалися зледеніннями. Знайдіть інформацію про найпотужніше Дніпровське зледеніння, запишіть її (5-6 речень).

Роздивіться карту, чи була покрита льодом територія нашого селища?

Які гірські породи були утворені з участю льодовика? Як вони вплинули на сучасне життя?

Ура! Завдання виконане! Роблю перерву. Можливо, батькам потрібна моя допомога?

Урок №3

Тема: Тектонічна будова України

Очікувані результати.

Знаннєвий компонент: формулює визначення понять «платформа», «щит», «плита», «область складчатості».

Діяльнісний компонент: в ході практичної роботи вчиться встановлювати зв'язки між тектонічною будовою і рельєфом України.

Ціннісний компонент: засвоює закономірність про відповідність тектонічним структурам певних форм рельєфу.

Тип уроку: урок формування та застосування вмінь і навичок.

Я пам'ятаю, як у 7 класі ми пояснювали, чому в одних місцях розташовані гори, а в інших – рівнини. Тому мені буде неважко розібратися з цим питанням і для України.

Ст. 66

Пригадайте, що земна кора поділена на літосферні плити

Практична робота №4. Пар.13.

Заповніть таблицю (першу і другу колонки). Покладіть перед собою 2 карти: «Фізичну карту України» (ст. 61) та «Тектонічну карту України» (ст. 67) або використовуйте атлас. Вам необхідно знайти, які форми рельєфу (низов, височ, гори, їх назви) відповідають кожній тектонічній структурі.

Тектонічна структура	Форми рельєфу	Корисні копалини
I. Східно – Європейська платформа	Нічого не писати	
1. Український щит (кристалічний)		
2. Схили Воронезького крист. Масиву (пн. Сх.)	Середньоруська височ.	
3. Волино-Подільська плита		
4. Донецька складчаста споруда		
5. Дніпрово-Донецька западина		
6. Львівська западина		
7. Причорноморська западина		
II. Західно – Європейська платформа		
III. Скіфська платформа (плита)		
IV. Карпатська складчаста система	Нічого не писати	
1. Передкарпатський прогин		
2. Карпатська складчаста споруда		
3. Закарпатська западина		
V. Кримська складчаста система	Нічого не писати	
1. Складчасто- брилова споруда		
2. Індоло-Кубанський прогин		
3. Чорноморська западина	Чорне море	

Висновок: Використайте текст на ст..66 про основні тектонічні структури (платформу, її частини щит і плиту, області складчастості). В яких частинах переважають низовини, в яких – височини, в яких гори?

Впоралися із завданням? Швидше телефонуйте друзям, дізнайтеся, як у них справи.

Урок №4

Тема: Дрібні форми рельєфу України

Очікувані результати.

Знаний компонент: дає визначення, що таке **геоморфологія**, **неотектонічні рухи**. Називає типи рельєфу за походженням, дрібні форми рельєфу.

Діяльнісний компонент: пояснює, де в Україні поширені вивчені форми.

Ціннісний компонент: оцінювати вплив людини на формування рельєфу – створення антропогенних форм.

Тип уроку: урок формування та застосування нових знань.

Земля- страшенно
нерівна. Навіть на
рівнині, не те що в
горах. Чому?

Пар. 16

Що вивчає наука геоморфологія?

Неотектонічні рухи – це...

Заповніть таблицю з допомогою презентації.

Тип рельєфу	Форми рельєфу	Де поширені в Україні
1.Водноерозійний. Водна ерозія –руйнування гір. порід тимчасовими і постійними водотоками		повсемісно
2.Річковий абразивний. Річкова абразія –руйнування водним потоком		повсемісно
3.Річковий аккумулятивний. Річкова акумуляція – накопичення зруйнованих матеріалів в річковій долині		повсемісно
4.Морський абразивний Морська абразія – руйнування мор. берегів хвилями		Узбережжя Чорного і Азовського морів
5.Морський аккумулятивний. Морська акумуляція – накопичення зруйнованих матеріалів на берегах		Узбережжя Чорного і Азовського морів
6.Денудаційний. Денудація-руйнування гір. порід під дією води, вітру з утворенням чудернацьких форм р.		гори
7.Льодовиковий. Утворений дією давніх і сучасного зледенінь		Карпати, пн. України
Гляціодислокація-переміщення гір. порід льодовиком		Полтавська обл..
8.Гравітаційні-створені під впливом сили тяжіння		Майже повсемісно – де є ухил місцевості понад 4градуси.
9.Карстові.Карст-розчинення водою легкорозчинних гір.порід і їх вимивання		Крим, Подільська височина
10.Еолові - створені вітром на пісках		Херсонська обл., долини річок
11.Вулканогенні – створені вулканічною діяльністю		Гори, Керченський п -ів
12.Техногенні-створені людиною		повсемісно

Дайте відповідь на питання: Які види дрібних форм рельєфу зустрічаються в нашій місцевості (Полтавській області)?

Є ідея! Негайно дослідити нерівності земної поверхні на подвір'ї.

Урок №5

Тема: Корисні копалини України. Паливні мінеральні ресурси.

Очікувані результати.

Знаннявий компонент: давати визначення, що таке корисні копалини, знати їх класифікацію, наводити приклади.

Діяльнісний компонент: знаходити і показувати на картах райони поширення паливних корисних копалин. В ході практичної роботи встановлювати взаємозв'язки між паливними корисними копалинами і тектонічною будовою України.

Ціннісний компонент: оцінювати значення паливних корисних копалин для нашої країни, розуміти необхідність раціонального використання мінеральних ресурсів.

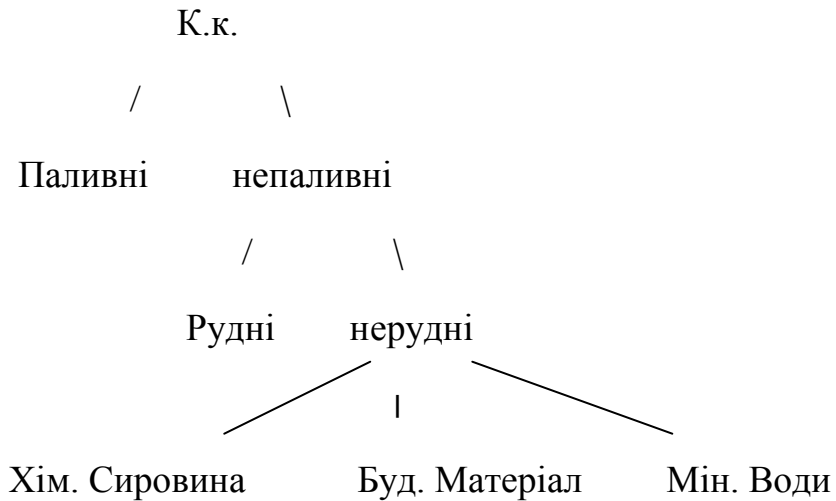
Тип уроку: комбінований

Наступні 2 уроки побудемо геологами – дізнаємося, наскільки багата наша Україна на корисні копалини.

Пар. 17. Запишіть визначення, замалюйте схему.

Корисні копалини-природні мінеральні утворення земної кори, що використовуються або можуть бути використані в господарській діяльності людини.

Розвідано 90 видів кор. Коп., 20000 родовищ. Розробляються 8000 родовищ.

Україна забезпечена різними видами к.к. неоднаково.

Як утворилися паливні к.к.? Рудні к.к.?

Вид кор.коп.	Басейни, родовища
Паливні	
Кам. вугілля	Донецький (98%), Львівсько-Волинський (2%)
Буре вугілля	Дніпровський
Горючі сланці	Карпати, Поділля, Черкаська обл., Кіровоградська обл. (Бовтиське род.)
Торф	Полісся (2500 род.)
Нафта, прир.газ,газ. конденсат	<u>Східний (Дніпрово-Донецький)</u> – 57% нафти, 90 % пр. газу Укр. Шебелинське, Західнохрестищенське Глинсько-Розбишівське, Анастасіївське, Яблунівське, Котелевське <u>Західний (Карпатський).</u> (Газ- майже вичерпаний) Бориславське, Долинське <u>Південний (Причорноморсько-Кримський).</u> (Перспектива- шельф Чорного моря. Вважають, що запаси, як в Перській затоці) 3% нафти, 6% пр. газу.

Повернись до уроку №3 «Тектонічна будова України». В практичній роботі заповни третю колонку по паливним копалинам.

Давайте змінимо вид роботи і подивимось невелике відео про те, як видобувають мінеральні багатства в Україні. Перейдіть по ссилці https://www.youtube.com/watch?v=Y3BzqFEZRuw&ab_channel=%D0%A0%D1%96%D1%88%D0%B5%D0%BB%D1%8C%D1%94%D0%B2%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9%D0%B4%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%BD%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%B8%D0%B9

Поверніться до карти і повторіть розташування басейнів паливних копалин.

Як справи у твоїх рідних? Чим займаються твої домашні улюбленці? Зроби перерву, поцікався.

Урок №6

Тема: Корисні копалини України. Рудні та нерудні мінеральні ресурси.

Очікувані результати.

Знаний компонент: знати класифікацію непаливних корисних копалин, наводити приклади.

Діяльнісний компонент: знаходити і показувати на картах райони поширення рудних та нерудних корисних копалин. В ході практичної роботи встановлювати взаємозв'язки між рудними і нерудними корисними копалинами і тектонічною будовою України.

Ціннісний компонент: оцінювати значення рудних і нерудних корисних копалин для нашої країни, розуміти необхідність раціонального використання мінеральних ресурсів.

Тип уроку: комбінований

Не думав, що бути
геологом

так цікаво. Продовжимо? У

нас ще стільки всього

Пар.18

Рудні	
Залізна руда	5% світових запасів 52 родовища, 28-розробляються. Метаморфічні і осадові(Керч) за походж. <u>Криворізький, Кременчуцький, Білозерський, Керченський бас.</u>

Марганцеві руди	20 % світ. запасів Нікопольське, Великотокмацьке род.
Титанові руди	Іршанське род.(Житомир. обл.), Дніпропетр. обл.
Нікелеві руди	Побузьке род.(Кіровогр. обл.)
Ртутні руди	2 місце в світі Микитівське род.(Донбас) . Закарпаття.
Золото	Придніпров'я, Приазов'я, Донбас, Закарпаття Мужіївське род(Закарпаття)., Сергіївське (Дніпропетр.) Клинцівське(Кіровогр.)
Нерудні	
Кам'яна сіль	Донбас-Артемівське, Слов'янське род. Закарпаття-Солотвинське, Сивашське род.
Калійна сіль	Передкарпаття-Калуське, Стебниківське род.
Сірка, озокерит	Передкарпаття-Роздільське, Яворівське (найбільші в св.)
Вогнетривкі глини	Часовоярське род.-Донецька обл.
Вапняки	Донецька обл, Крим
Графіт	Заваллівське род.,Кіровогр. обл.
Граніт	Житомирська обл.
Дорогоц. І напівдорогоц.каміння	Придніпр. Приазов. , Крим, Карпати(алмази, гір. Кришталь, аметист, яшма , гранат) Бурштин- Клесівське род.(Рівнен. обл.)
Піски, крейда, керамічні глини	
Мін. води	
Лікувальні грязі	Крим, Причорномор, Приазов.

Повернись до уроку №3 «Тектонічна будова України». В практичній роботі заповни третю колонку по рудним і нерудним копалинам.

Давайте переглянемо коротеньке відео про ті мінеральні ресурси, які ви опрацювали в таблиці та практичній роботі. Перейдіть по ссилці

https://www.youtube.com/watch?v=QMMmiON0o9g&ab_channel=%D0%A0%D1%96%D1%88%D0%B5%D0%BB%D1%8C%D1%94%D0%B2%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9%D0%B4%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%BD%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%B8%D0%B9

Зверніться до карти і повторіть розташування басейнів і родовищ рудних та нерудних копалин.

Після інтенсивної інтелектуальної праці необхідно розважитися. Але будьте обережні, не робіть шкоду!

Урок №7

Тема: Урок – підсумок по темі «Рельєф, тектонічна будова, корисні копалини України»

Очікувані результати.

Знаннєвий компонент: знає і розуміє суттєві ознаки понять, що вивчалися в темі «Рельєф, тектонічна будова, корисні копалини України»

Діяльнісний компонент: наводить приклади різних форм рельєфу, знає розташування басейнів і родовищ корисних копалин в Україні. Вміє порівнювати певні об'єкти, території.

Ціннісний компонент: оцінює значення рельєфу, корисних копалин для людини. Встановлює взаємозв'язки між рельєфом, тектонічною будовою, корисними копалинами, геологічною будовою території.

Тип уроку: урок контролю та корекції навчальних досягнень учнів.

Ми вивчили цілу тему «Рельєф, тектонічна будова, корисні копалини України»

Прийшов час підвести підсумки.

Виконай завдання і відчуй себе найрозумнішою людиною.

1. Виконай тестові завдання

1. Найвища височина в межах України:

- А) Донецька Б)Волинська В)Приазовська Г)Хотинська

2. Серед рівнин України переважають:

- а) плоскогірря б) низовини в) височини

3. Знайдіть відповідність між височинами та їх найвищими точками:

- А) Подільська б) Донецька в)Хотинська г)Приазовська

- 1)г. Бельмак - Могила 2) г.Могила Мечетна 3)г. Камула 4)г. Берда

4. Яке походження мають паливні ресурси

- А) осадове б)магматичне в) метаморфічне

5. Обери залізорудні басейни в Україні (кілька відповідей)

- А)Донецький Б)Білозерський В)Кременчуцький

- Г) Керченський Д)Нікопольський Ж)Криворізький

6. Оберіть з переліку назви низовин України

- А)Волинська Б)Приазовська В) Причорноморська Г)Передкарпатська

- Д) Подільська Ж)Закарпатська З)Поліська

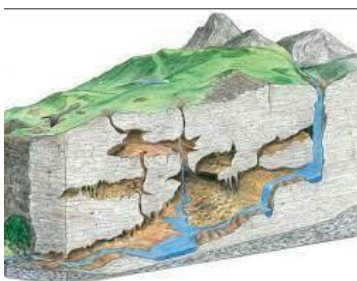
7. Що позначено на карті зеленим кольором?

А)Кам'яновугільні басейни України Б)Нафтогазоносні регіони України

В)Буровугільні басейни України Г) Регіони поширення горючих сланців

8. Які форми рельєфу утворюються в результаті розчинення у воді гірських порід

А)еолові Б)льодовикові В)карстові Г)аккумулятивні

9. На картосхемі України зеленим кольором позначені:

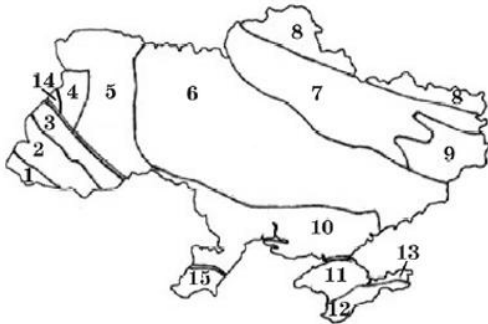

- А) залізорудні басейни Б) кам'яновугільні басейн
 В) нафтогазоносні басейни Г) буровугільні басейни

10. В Шебелинському, Єфремівському, Західно-Хрестищівському родовищах добувають...

- А) вугілля Б) нафта В) газ Г) торф

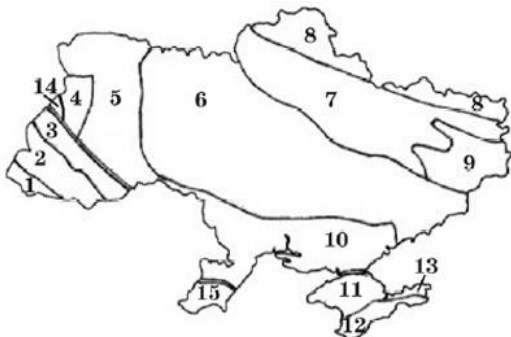
11. З якими тектонічними структурами, що позначені цифрами на картосхемі України, пов'язані басейни кам'яного і бурого вугілля?

- А) 1, 5, 8 Б) 3, 7, 9 В) 4, 6, 9 Г) 2, 10, 11

12. З якими тектонічними структурами, що позначені цифрами на картосхемі України, пов'язані родовища кам'яної солі?

- А) 4, 5, 12 Б) 2, 7, 10 В) 1, 6, 8 Г) 2, 4, 15

2. Із перелічених форм рельєфу вибрати приклади до кожного типу.

Форми рельєфу:

Річкові долини, морські пляжі, Ведмідь-гора в Криму, яри, річкові пляжі, печери, дюни, гранітні глиби чудернацької форми, морські коси, гора Пивиха, піщані горби, обвал горбу, гребля, острови по ходу течії річки, балки, кар'єр, зсув пагорба, обвал крутого берега річки, Більський вал, руйнування морського берега, залізничний насип.

Типи рельєфу:

1 варіант: денудаційні, морські акумулятивні, річкові абразивні, водно-ерозійні, карстові, гравітаційні

2 варіант: вулканічні, морські абразивні, річкові акумулятивні, еолові, гляціодислокації, техногенні

3. Порівняй рельєф Лівобережної і Правобережної України (Крим не враховуємо). Назви спільні та відмінні риси, поясни причини.

Якщо завдання тобі підкорилися, я вітаю тебе! Ти отримуєш диплом!

2.2. План – конспект уроку по темі «Атмосферний тиск» (6 клас)

Тема: Атмосферний тиск

Очікувані результати.

Знаннєвий компонент: знає, що таке атмосферний тиск, одиниці вимірювання, прилад, закономірність зміни з висотою.

Діяльнісний компонент: спостерігає і фіксує зміни атмосферного тиску, визначає його показники, користується барометром, розв'язує задачі на зміну тиску з висотою.

Ціннісний компонент: пояснює залежність змін погоди від змін тиску, вплив змін атмосферного тиску на здоров'я людини.

Тип уроку: урок формування та застосування нових знань.

Готовий до експерименту?
Тоді швидше шукай
повітряні кульки!

Пар.30, ст..121 - 123

Атмосферний тиск - другий із 6 показник погоди, який ми вивчаємо .

Хоч в це важко повірити, але повітря має вагу. Якщо у вас є електронні ваги,

зробіть простий **експеримент**: візьміть надувну кульку, зважте її, потім надуйте і знову зважте. Ви побачите різницю ваги. **А якщо повітря має вагу, воно тисне на поверхню Землі, на всі предмети і на нас з вами. Стоп повітря від землі до космосу тисне із силою 1кг 33г на 1 кв. см.** 1 кв.см – це кінчик носу. Уявіть, як нас причавлює. А не розчавлює, бо в середині нашого організму також є повітря, яке протидіє зовнішньому повітрю й врівноважує його.

Запишіть!

Атмосферний тиск – це...

Прилад , що вимірює атмосферний тиск - ... Подивіться відео.
(додаток №1)

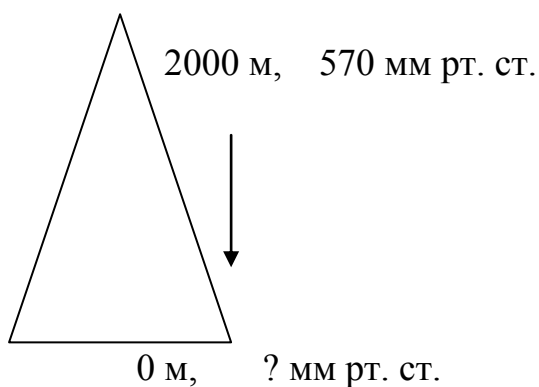
Одиниці вимірювання – мм рт. ст. (міліметри ртутного стовпчика)

Нормальний атмосферний тиск = 760 мм рт. ст.. Якщо більше – високий тиск. Якщо менше – низький тиск.

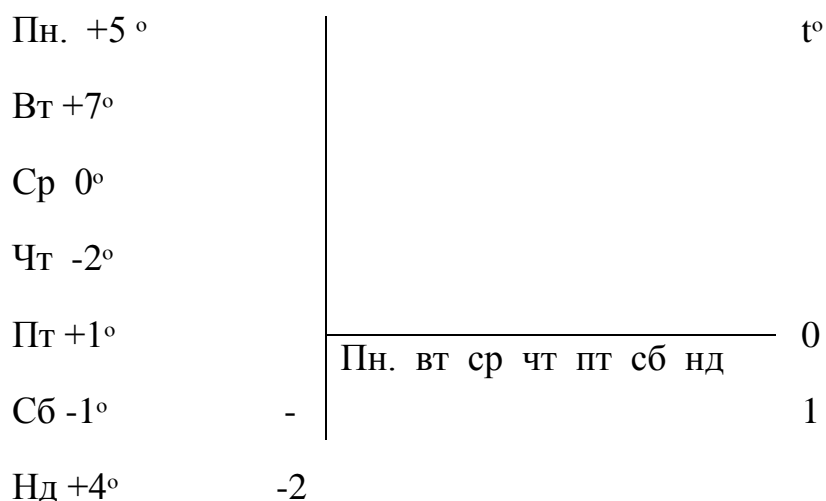
З висотою атмосферний тиск знижується:
на 1 км – на 100 мм рт. ст..

Задача. Туристи, перебуваючи на горі висотою 2000м, виміряли тиск:
570мм

рт. ст. Який вони наміряють тиск, коли опустяться до підніжжя
(0м)?

Завдання. За наступними даними побудуйте графік ходу температур, порахуйте середню t , амплітуду коливання t . Нагадую, що при додаванні від'ємні числа віднімаються.

От би на справжній повітряній кулі політати! Це з батьками на канікулах. А зараз мерщій на свіже повітря , трішки відпочити.

2.3. План – конспект уроку по темі «Природа Австралії (7 клас)

Тема: Природа Австралії

Очікувані результати.

Знаннявий компонент: знає представників рослинного і тваринного світу Австралії, розташування природних зон на материку.

Діяльнісний компонент: показує розташування природних зон на материку, називає ендеміки та релікти

Ціннісний компонент: пояснює причини унікальності органічного світу материка. Оцінює наслідки втручання людини в природні комплекси .

Тип уроку: урок формування нових знань.

Чарівний материк, це просто диво.

Птах-фрукт сіренький, назва – ківі.

І кенгуру, і качкодзьоб, диявол і ведмідь коала,

Цікаво так, дванадцять балів!

Запишіть текст. Дайте відповіді на питання.

Природа Австралії є унікальною. 75% рослин і тварин – ендеміки, тобто ніде на Землі більше не зустрічаються.

Причини унікальності:

1. Австралія першою відкололася від Гондвани.
2. Довгий час була ізольована.
3. Дуже мало хижаків.

Пар.31

Дайте відповіді на питання.

- 1) які рослини є найпоширенішими в Австралії?
- 2) Що таке скреб?
- 3) Яка група тварин є панівною на материку? Приклади тварин.
- 4) В яких природних зонах розташована Австралія?

5) Подивіться відео та перерахуйте тварин, про яких там розповідають. Хто вас найбільше здивував? (додаток №2)

Поспілкуйся з однокласниками.

Які в них враження від переглянутого фільму?

2.4. План – конспект уроку по темі « Харчова промисловість світу й України» (9клас)

Тема: Харчова промисловість світу й України

Очікувані результати.

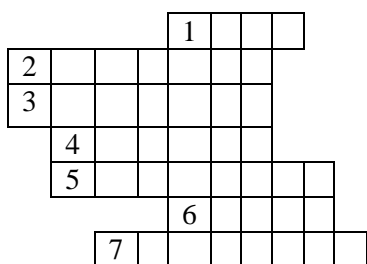
Знаннєвий компонент: називає підгалузі харчової промисловості. Наводить приклади традиційних виробництв харчових продуктів різних країн світу і України.

Діяльнісний компонент: аналізує карту харчової промисловості України. Показує найбільші центри виробництва.

Ціннісний компонент: оцінює місце України на світовому та європейському ринках продовольства.

Тип уроку: урок формування та застосування нових знань.

Розгадайте кросворд і ви дізнаєтеся, про яку галузь промисловості піде мова.

1. Він-усьому голова.
2. Найпоширеніший м'ясний продукт.
3. Їх супутником є карієс.
4. Напій з яблучного соку та ехінацеї.
5. Незамінний продукт у спеку.
6. Для його вживання необхідні келихи.
7. Традиційна страва італійців

Пар.35, 36

Запишіть:

Харчова пром. – галузь, що виробляє різноманітні продукти харчування.

Підприємства розташовані повсемісно.

Карта голоду. Ст. 147. Впишіть необхідне.

«Частка населення, що недоїдає, у світі становить ...%. Цілковита продовольча безпека країни – це тоді, коли...»

На особливості розвитку харчової пром. впливають:

- Природні умови
- Традиції харчування
- Релігійні особливості
- Рівень розвитку

Сучасні тенденції розвитку:

- ❖ В розвинутих країнах: а) виробляють високоякісні дорогі продукти (сири, м'ясні вироби і т.д.)+ широкий асортимент;

Б) зростає значення галузей, що забезпечують здорове харчування;

- В) виробництво напівфабрикатів, що звільняє від «кухонної праці».
- ❖ В країнах, що розвиваються: А) виробництво найбільш необхідних продуктів;
 - Б) експортні галузі виробляють окремі найменування.
 - ❖ Розвиток агробізнесу – взаємозв'язок галузей с\г. пром. , третинного сектору(наука, освіта, банки), що забезпечують населення продуктами харчування.

Випишіть, в яких країнах виробляють найбільше :

Молоко:

М'ясо:

Рослинні олії:

Харчова промисловість України

Разом з с\г посідає перше місце за вартістю виробленої продукції.

Користується попитом за кордоном.

1. З яких підгалузей складається?
2. Чинники розміщення підприємств.
3. В підручнику представлені фото українських пам'ятників стравам, фруктам, овочам (ст..149, 152, 153). Спробуйте пояснити (2 – 3 приклади, можна всі), чому саме в цих містах встановлені відповідні пам'ятники.

Смачного!

2.5. План – конспект уроку по темі «: Підсумкові тести по темі «Європа» (10 клас)

Тема: Підсумкові тести по темі «Європа»

Очікувані результати.

Знаннєвий компонент: називає основні показники, що характеризують вивчені країни Європи.

Діяльнісний компонент: показує на карті субрегіони Європи, країни, найбільші центри виробництва продукції, видобутку корисних копалин, порти, аеропорти, фінансові центри.

Ціннісний компонент: робить висновки про причини нерівномірності економічного розвитку окремих країн і субрегіонів Європи, оцінює місце України на європейському просторі.

Тип уроку: урок контролю та корекції навчальних досягнень учнів.

Ми вивчили тему «Країни Європи».

Прийшов час підвести підсумки.

Виконай завдання і відчуй себе

найрозумнішою людиною.

Виконайте тестові завдання.

Розподіліть номери питань по країнам.

Німеччина

Франція

В.Британія

Італія

Польща

Білорусь

Росія

Впізнай країну Європи.

1. Країна – законодавиця мод. (може бути 2 країни)
2. Має сухопутний кордон лише з однією державою
3. Ментальні риси населення – акуратність, пунктуальність, порядок в усьому
4. За виробництвом автомобілів – 1 місце у Європі, та 4 у світі.
5. В межах цієї країни знаходяться два анклави.
6. Найбільша агломерація – Верхньосілезьська
7. Колишня республіка СРСР, тут знаходиться штаб-квартира СНД
8. 90% території – рівнина, на півдні – гори Карпати та Судети
9. Автомобільні бренди – МАЗ, БЕЛАЗ
10. Найскладніший адміністративний устрій.
11. Бренди: Армані, Гучі, Валентино, Ламборджині
12. Одиниця адміністративного поділу – департамент
13. Найстаріші ВНЗ та парламент
14. Найб. виробник у Європі с/г продукції, а за її експортом 2 м. в світі після США
15. Значні запаси кам. вугілля, міді, цинку, свинцю, срібла, кам. солі.
16. Президентська республіка, не має виходу до моря
17. Омивається трьома океанами
18. 80% території – сейсмічно-активні гори, вулкани
19. Має 14 сусідів, але лише 2 – високо розвинуті
20. Бідна на мінеральні ресурси, але багата на лісові
21. Корисні копалини – буре вугілля та калійна сіль
22. Великі запаси залізних та уранових руд
23. Конституційна монархія
24. Країна, де зародився фашизм
25. Багата практично на всі види корисних копалин
26. Протікають Дніпро, Прип'ять, Зх. Буг,
27. За обсягом пром. продукції – 4 м. Поступається Китаю, США, Японії
28. Має острівне положення
29. Одиниця адміністративного поділу – земля
30. Має 5 заморських територій
31. Основна одиниця адміністративного поділу – графство
32. Населення зосереджене на заході країни, а природні ресурси на сході
33. Складається із воєводств
34. Поділяється на 6 областей, межує з 5 країнами
35. На економічну ситуацію істотно впливають санкції

В яку країну Європи поїду на канікулах? Трішки помрію і визначусь.

2.6. План – конспект уроку по темі «Літосфера. Процеси в надрах і на поверхні Землі. Рельєф» (11клас)

Тема: Літосфера . Процеси в надрах і на поверхні Землі. Рельєф. (пар. 6)

Очікувані результати.

Знаннєвий компонент: називає складові літосфери, структурні елементи літосферних плит. Пояснює механізми руху літосферних плит, формування рельєфу, закономірності поширення форм рельєфу.

Діяльнісний компонент: характеризує процеси в надрах Землі і на її поверхні. Обґрунтовує розташування основних форм рельєфу на материках, в океанах, на території України.

Ціннісний компонент: робить висновки про вплив геологічних процесів і рельєфу на розміщення населення, господарську діяльність

Тип уроку: урок поглиблювання та систематизування знань і вмінь.

Посилено готуємось до

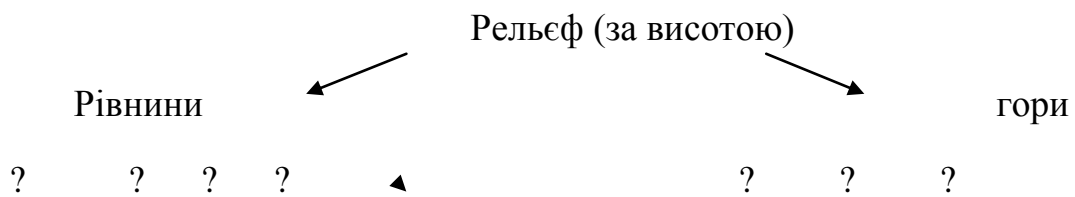
ЗНО!

Пар.6,7

З допомогою тексту параграфів, схем і малюнків пригадайте:

- Що таке літосфера?
- Внутрішня будова Землі;
- Будова літосферної плити;
- Види рухів літосферних плит, їх наслідки;
- Що таке землетруси, вулканізм?
- Будова вулкана.

Добудуйте схему – замісто знаків питання впишіть необхідне.

Трішки вітамінів не завадять після напруженої інтелектуальної праці!

ВИСНОВКИ

Відношення до дистанційного навчання неоднозначне. Багато негативу. Зі сторони вчителів, яких вигнали із зони звичності, комфортності в абсолютно нові умови, але при цьому не забезпечивши елементарними технічними засобами. Зі сторони батьків, які повинні були згадати про свої батьківські обов'язки забезпечувати своїм дітям належні умови навчання і приймати якусь участь в цьому процесі, а не просто одягти, нагодувати, відправити до школи і насолоджуватися свободою. Зі сторони дітей, які звикли до вчителя – няньки, який усіма можливими і неможливими способами, не зважаючи на супротив учня, намагається його навчити. Але життя вимагає від нас мобільності. Все змінюється на ходу і треба вміти при звичаюватися до нових умов, якщо ми хочемо елементарно вижити. Пандемія коронавірусу кинула нам виклик: чи зможемо ми не просто жити в інших умовах, а і навчатися, розвиватися. Самостійність, самодостатність є запорукою успішного життя в будь-яких умовах, а дистанційне навчання якраз в першу чергу і розвиває ці риси. Тому я за «дистанційку». При нормальному технічному забезпеченні навіть без карантину 1 – 2 тижні в семестр дистанційного навчання мали б тільки позитивні наслідки. Воно дає багато можливостей, яких ми позбавлені в школі, тільки треба вміти їх використовувати. І коли ми виходимо на очне навчання, мені приємно чути від дітей: «Цікаво було виконувати ваші завдання». Значить рухаюся в правильному напрямку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Географія. 6 – 10 класи: навчальні програми, методичні рекомендації щодо організації навчально – виховного процесу в 2017 – 2018 навчальному році / Укладач Р. В. Гладковський. – Харків : Вид – во «Ранок», 2017. – 128 с.
2. Данилович К. Ефективність дистанційного навчання: рекомендації та практичні поради. .- К.: Генеза,2012.-159с.
3. Костенко Л.В.Географія 6-7 кл. Нестандартні уроки. Бібліотека творчого вчителя.- К.:Ранок, 2016.- 145 с.
4. Самойленко В. М. Дидактика географії : Монографія /В. М. Самойленко, О. М. Топузов, Л. П. Вішнікіна, О. Ф. Надтока, І. О. Діброва – К. : Педагогічна думка, 2014. – 586 с.
5. Топузов О. М. Загальна методика навчання географії: Підручник [з грифом МОНМС України] / О. М. Топузов, В. М. Самойленко, Л. П. Вішнікіна. – К.: ДНВП "Картографія", 2012 р. – 512 с.
6. Трайнев В.А., Гуркин, В.Ф., Трайнев О.В. Дистанційне навчання та його розвиток. Підручник для студентів / -К.: Генеза,2006.-335с.
7. 2. Освітній портал (Дистанційне навчання його плюси та мінуси) / [Електронний ресурс]: <http://www.osvita.org.ua/distance/articles/18/>.
8. Електронні джерела:
<https://uk.wikipedia.org/wiki>
<http://blog.ed-era.com/iefektivnist-distantiinogho-navchannia/>
<https://nus.org.ua/tags/383/>
<http://vnz.org.ua/dystantsijna-osvita/pro>